

A

Achterpik, afterpik, skrajnik rufowy - skrajny rufowy przedział wodoszczelny na jachcie.

Aksjometr - przyrząd pokazujący w stopniach położenie steru w stosunku do płaszczyzny symetrii jachtu.

Akwen - określona część obszaru oceanu, morza, zatoki lub jeziora; odpowiednik słowa obszar lub teren w odniesieniu do lądu.

Alarm - ogłaszany w razie niebezpieczeństwa stan pogotowia załogi jachtu, zajmującej natychmiast wyznaczone uprzednio stanowiska alarmowe w celu sprawnego wykonania określonych czynności zwanych rolami alarmowymi. Alarm ogłasza się na małych jachtach głosem, na dużych - za pomocą sygnałów dzwonkiem elektrycznym.

Alarm „człowiek za burtą” - ogłasza każdy, kto zauważył za burtą człowieka potrzebującego pomocy.

Alarm pożarowy - ogłasza każdy, kto zauważył pożar na jachcie.

Alarm wodny - ogłasza kapitan, gdy woda wdziera się do wnętrza kadłuba jachtu i grozi jego zatopieniem.

Alarm łodziowy - ogłasza kapitan. Jest to alarm opuszczenia jachtu.

Anemometr - przyrząd meteorologiczny do mierzenia prędkości wiatru.

Aneroid - przyrząd do mierzenia ciśnienia atmosferycznego.

Armator - przedsiębiorstwo prywatne lub państwowe ewentualnie osoba prywatna zarządzająca użytkowaniem statków lub jachtów własnych lub będących cudzą własnością.

Autoalarm - automatyczne, elektroniczne urządzenie do odbioru sygnałów SOS.

Awaria jachtu - wszelkie uszkodzenia kadłuba, silników i innych urządzeń jachtu, nie kończące się zatonięciem.

B

Bajbot - bączek

Bak - pokład dziobowy.

Bakburta - lewa burta jachtu.

Baken - pława używana przeważnie na wodach śródlądowych do oznaczania szlaku żeglownego.

Bakista - skrzynia lub schowek pod koją na rzeczy osobiste.

Baksztąg - kierunek wiatru w stosunku do płaszczyzny symetrii kadłuba jachtu, zawarty między rufą a trawersem jachtu.

Bandera - widomy znak przynależności państwowej, podnoszony zarówno przez okręty wojenne, statki handlowe oraz jachty uprawiające żeglugę międzynarodową.

Barka śródlądowa - barka do przewozów na rzekach, jeziorach i kanałach ładunków masowych, materiałów budowlanych, samochodów itp.

Barometr - przyrząd do mierzenia ciśnienia atmosferycznego

Bączek, bak, bajbot - mała szeroka łódź 1 - 2 wiosłowa, obsługiwana przeważnie przez jedną osobę; najczęściej wiosłuje się na niej sposobem „na śrubkę”, używana w porcie lub przystani do różnych prac i utrzymywania łączności dużych jachtów z lądem.

Beauforta skala - skala siły wiatru i stanu morza, siłę wiatru oznacza się w stopniach od 0 do 12, stan morza od 0 do 9.

Bejdewind - jedna czwarta wiatru; wiatr wiejący skośnie od dziobu pod kątem ostrym do linii symetrii jachtu.

Blok - przyrząd ułatwiający pracę lin przy podnoszeniu ciężarów, wybierania lin naciągających żagle itp.

Boja - pława - znak pływający do oznaczania szlaku żeglownego.

Bojka kotwiczna - pława oznaczająca miejsce leżącej na dnie kotwicy.

Bojrep - linka, za pomocą której do trzonu kotwicy przymocowana jest bójka kotwiczna, wskazująca miejsce położenia kotwicy.

Bosak - długi drąg zakończony metalowym ostrzem i hakiem.

Bosmanat portu - organ urzędu morskiego w małych portach, spełniający tę samą rolę, co kapitanat portu w dużych portach.

Bryza - umiarkowany wiatr lokalny o rytmie półdobowym występujący na wybrzeżach morskich.

Buchta - luźny zwój liny, również poszczególne kręgi liny.

Buchtowanie - układanie liny w równe, długie zwoje w celu uniknięcia splątania i zapewnienia gotowości liny do natychmiastowego użycia.

Burta - ściana boczna, bok jachtu; patrząc w kierunku dziobu jachtu, po prawej ręce jest prawa burta, po lewej - lewa burta.

Burta nawietrzna - burta, w którą wieje wiatr.

Burta podwietrzna - b. zawietrzna - burta zasłonięta od wiatru (przeciwnie do burty nawietrznej).

Burza - jedno lub kilka wyładowań atmosferycznych połączonych z błyskawicą lub grzmotem - także zespół zjawisk towarzyszących tym wyładowaniom.

C

Ceremoniał flagowy - ceremoniał związany ze stawianiem bandery.

Choroba morską - zaburzenie równowagi i układu nerwowego wywołane kołysaniem jachtu na fali, powoduje mdłości, wymioty i osłabienie.

Cewka zapłonowa - cewka indukcyjna służąca do wytwarzania impulsów wysokiego napięcia w układzie zapłonowym silnika z zapłonem iskrowym.

Chmura - zbiór drobnych kropeł wody i/lub kryształków lodu powstałych w wyniku kondensacji pary wodnej zawartej w powietrzu, unoszącej się na pewnej wysokości nad powierzchnią ziemi dzięki pionowym prądom.

Cuma - lina, przeważnie z okiem na końcu, służąca do cumowania jachtów.

Czerpak - szufla do wylewania wody z łodzi, jachtu itp.

„**Człowiek za burta**” - jeden z alarmów, ogłaszanych w przypadku wypadnięcia za burtę członka załogi, pasażera; zespół manewrów wykonywanych w celu jak najszybszego podjęcia na pokład jachtu człowieka, który znalazł się za burta w wodzie.

Cyklon - rodzaj cyrkulacji atmosfery występujący w niżach atmosferycznych; wirowy układ wiatrów o kierunku przeciwnym do kierunku ruchu wskazówek zegara na półkuli północnej.

Cypel - wąska część lądu wysunięta w morze lub jezioro.

Cyrkiel nawigacyjny, przenośnik nawigacyjny - jeden z nawigacyjnych przyborów służący do mierzenia odległości na mapie.

Czarter - wynajem jachtu na określony czas

D

Dalba - drewniana konstrukcja w postaci kilku pali wbitych w dno i połączonych nad powierzchnią wody; służy do cumowania statków.

Dek - potoczna nazwa pokładu jachtu.

Deklinacja magnetyczna - odchylenie igły kompasowej od północnego kierunku geograficznego w danym punkcie powierzchni ziemi pod wpływem magnetyzmu ziemskiego.

Dewiacja - kąt, o który odchyła się igła magnetyczna od południka magnetycznego pod wpływem żelaza okrętowego.

Diesel - silnik wysokoprężny.

Drapacz - mała kotwica bez poprzeczki, z czterema wygiętymi łapami ustawionymi na krzyż; używana do zakotwiczenia małych łodzi.

Dryf - znoszenie statku z kursu pod wpływem wiatru lub fali.

Dryfkotwa - długi, stożkowaty worek bez dna wykonany z impregnowanego płótna żaglowego; wyrzucony za burtę jachtu hamuje jego bieg.

Dryfowanie - znoszenie jachtu z kursu przez wiatr lub fale wskutek niepełnej zdolności manewrowej, np. jacht ma uszkodzony silnik, ster itp.

Dysza strugowodna - w jachtach o napędzie strugowodnym wodoszczelna obudowa wylotów strug wodnych.

Dzwon mgłowy - służy do nadawania sygnałów mgłowych.

E

Echosonda - przyrząd do mierzenia głębokości; działa na zasadzie odbijania się ultradźwięków od dna.

Etyka żeglarska - zespół norm, zasad i ocen moralnych określających podstawowe powinności żeglarzy w stosunkach wzajemnych i w kontaktach z innymi ludźmi, a także oczekiwania dotyczące postaw w stosunku do pracy i środowiska naturalnego.

F

Fala - ruch wahadłowy cząstek wody, powstały pod wpływem działania mechanicznego, np. wiatru, podwodnych ruchów sejsmicznych itp.

Farwater - tor wodny - wyznaczona za pomocą pływających znaków nawigacyjnych (pław, wiech) lub nabieżników bezpieczna, o odpowiedniej głębokości, droga dla statków przez akweny trudne lub niebezpieczne dla żeglugi.

Flauta - sztil - bezwietrzna pogoda.

Forpik - skrajnik dziobowy - przedni wodoszczelny przedział jachtu.

G

Gala flagowa - dekoracja statków handlowych, rybackich i sportowych w dni uroczyste flagami kodu międzynarodowego, na drzewcach i linach od dziobu poprzez szczyty masztów do rufy.

Gażnik - urządzenie do ciągłego zasilania mieszanką paliwowo-powietrzną silnika z zapłonem iskrowym.

Grzebień - zmierzwiony, biały pył wodny na wierzchołku grzywacza, zrywany z fali przez silny wiatr (8° - 9° B) i rozpraszany.

H

Hals - położenie statku żaglowego w ruchu w stosunku do wiatru; jeżeli wiatr wieje z prawej burty, statek idzie prawym halsem, jeżeli z lewej, to lewym, odcinek drogi statku, który idzie tym samym wiatrem nie zmieniając halsu, a więc od zwrotu do zwrotu, linka służąca do umocowania halsowego rogu żagla do drzewca.

Holownik - statek przeznaczony do holowania statków, barek, doków, wież wiertniczych, itp. oraz do wprowadzania i wyprowadzania z portu wielkich statków.

I

Instalacje jachtowe - zespół mechanizmów, urządzeń, zbiorników, przewodów, rurociągów, armatury i drobnych elementów, przeznaczonych do pełnienia na jachcie określonych funkcji. Najważniejsze z nich to: siłownia (maszynownia), instalacje wodne, instalacje kuchenne, ogrzewanie i wentylacja, instalacje elektryczne, instalacja uziemiająca i ochrony odgromowej.

Izba Morska - organ orzekający w sprawach wypadków i naruszenia przepisów na morzu; w Polsce działa przy sądach w Gdyni i Szczecinie.

Izobara - linia łącząca na mapie pogody punkty o tym samym ciśnieniu atmosferycznym.

Izobata - linia łącząca na mapie morskiej punkty o tej samej głębokości morza.

J

Jacht - statek wodny o napędzie żaglowym lub mechanicznym, przeznaczony, niezależnie od wielkości i konstrukcji, do celów niekomercyjnych: sportowych, turystycznych, rekreacyjnych i reprezentacyjnych.

Jacht motorowy - jacht wyposażony tylko w napęd mechaniczny.

Jacht motorowo-żaglowy - jacht motorowy wyposażony w pomocniczy osprzęt żaglowy, pozwalający na żeglowanie bez użycia silnika napędowego kursami przynajmniej półwiatru przy wietrze o sile 8°B.

K

Kabel - jednostka odległości stosowana w żegludze morskiej; 1 k. jest równy jednej dziesiątej mili morskiej i wynosi 185,2 m.

Kabina, kajuta - pomieszczenie mieszkalne na statku.

Kadłub jachtu - podstawowa część konstrukcyjna jachtu.

Kambuz - potoczna nazwa kuchni na każdym jachcie.

Kamizelka ratunkowa - środek ratunkowy pozwalający rozbitkom utrzymać się na powierzchni wody.

Katamaran - jacht o dwu kadłubach, połączonych nadwodną konstrukcją.

Kausza - kształtka metalowa lub z tworzywa sztucznego umieszczona w uchu liny, chroni linę przed przetarciem.

Kąt drogi - kąt między kierunkiem pn. geograficznej a drogą jachtu.

Kąt dryfu - kąt między płaszczyzną symetrii jachtu a kierunkiem ruchu po wodzie.

Kąt kursowy - namiar.

Keja - nabrzeże przystani jachtowej przeważnie uzbrojone w urządzenia cumownicze: haki, polery itp.

Kierunek wiatru - kierunek, z którego wieje wiatr, określa się w rumbach.

Kil, stępka - główna belka konstrukcyjna zestawu trzonowego szkieletu - kadłuba jachtu.

Kilwater - ślad torowy, ślad wodny, zawirowanie pasma wody za rufą poruszającego się statku.

Klar - porządek, staranne i przepisowe ułożenie osprzętu pokładowego, lin itp.

Kluza, przewłoka - owalny lub okrągły otwór w nadburciu jachtu, przez który przeprowadza się cumy mocujące jacht do nabrzeża.

Knaga - drewniana lub metalowa część osprzętu jachtu; ma kształt rogów, służy do obkładania lin.

Kod sygnałowy - system umownych znaków do porozumiewania się na odległość według ustalonego ogólnie klucza

np. Międzynarodowy Kod Sygnałowy.

Koja - łóżko na jachcie.

Kok, kuk - przyjęta z języka angielskiego nazwa kucharza na statku.

Kokpit - pomieszczenie dla załogi w części rufowej jachtu, nie osłonięte lub częściowo osłonięte pokładem.

Kolizja - prawnicze określenie zderzenia dwóch statków lub statku z innym płynącym czy też stałym przedmiotem.

Kolizyjny kurs - kurs prowadzący do zderzenia dwóch statków.

Kolo ratunkowe - obszyte płótnem, pomalowane na biało-czerwono lub pomarańczowo, wypełnione nie tonącym materiałem; utrzymuje na powierzchni wody dwóch ludzi.

Kompas magnetyczny - przyrząd nawigacyjny do wyznaczania kierunku. Komunikat meteorologiczny - informacja o pogodzie nadawana drogą radiową.

Kotwica - ciężki stalowy przyrząd na łańcuchu lub linie służący do utrzymania jachtu na jednym miejscu.

Kurs - w ogólnym znaczeniu kierunek, w którym porusza się jacht. Rozróżniamy: kurs kompasowy, kurs magnetyczny, kurs rzeczywisty.

L

Latarnia morska - znak nawigacyjny w postaci wysokiej wieży na brzegu morskim, z silnym źródłem światła na wierzchołku, pomalowanej w barwne pasy.

Liny - wszelkiego rodzaju sznury na jachcie służące do ożaglowania, dźwigania, cumowania itp. Stosowane są: roślinne, stalowe, z tworzyw sztucznych (kapronu, nylonu, perlonu itp.)

Locja - dział wiedzy zajmujący się opisem oceanów, mórz, wybrzeży, torów wodnych oraz ich oznakowań w celu ułatwienia żeglugi i zwiększenia jej bezpieczeństwa.

Log - przyrząd nawigacyjny służący do pomiaru drogi przebytej przez jacht lub/i jego prędkości.

Luk, właz - zamykany pokrywą otwór w pokładzie jachtu.

M

Manewrowanie - wykonywanie zwrotów przez jacht.

Martwa fala - rozkołys, duża, łagodna fala powstała wskutek długotrwałego wiatru wiejącego nad rozległym obszarem wodnym.

Maszynownia - potoczna nazwa pomieszczeń maszynowych na statku.

Mesa - główny i zwykle największy przedział w środkowej części kadłuba jachtu. Służy jako pomieszczenie mieszkalne dla załogi, wykorzystywane jest również dla celów reprezentacyjnych. I jako jadalnia.

Mielizna, płycizna - lokalne spłylenie zbiornika wodnego.

Mila morska (Mm) - jednostka miary odległości stosowana na morzu; jest to odległość równa długości łuku południka ziemskiego odpowiadająca 1 minucie kątowej, co odpowiada 1852 m.

Motorówka, łódź motorowa - różnego typu i wielkości łódzie napędzane silnikiem stałym lub przyczepnym.

MPDM (dawniej MPZZM) - Międzynarodowe Przepisy Zapobiegania Zderzeniom na Morzu.

N

Nabieżnik - dwa znaki nawigacyjne ustawione w ten sposób, że przedłużenie łączącej je linii wskazuje nawigatorowi właściwy kurs statku w trudnych dla żeglugi miejscach.

Nadbudówka - wszelkiego rodzaju zamknięte pomieszczenia na górnych pokładach.

Namiar, peleng - kierunek od obserwatora na widoczny przedmiot, określony w stopniach w stosunku do linii północ - południe.

Namiernik, pelengator - przyrząd nawigacyjny w rodzaju celownika ustawiony na kompasie; służy do brania namiarów.

Napęd jachtu - urządzenie wytwarzające siłę napędzającą, przekazywaną kadłubowi jachtu w celu zrównoważenia oporów wody i wiatru przy założonej prędkości jachtu.

Nawigacja - najogólniej dział wiedzy umożliwiającej bezpieczne doprowadzenie jachtu z jednego miejsca do drugiego. Rozróżniamy: n. terestryczną, n. astronomiczną, radionawigację, n. inercyjną, n. Satelitarną GPS.

Niż atmosferyczny, niż baryczny - obszar obniżonego ciśnienia atmosferycznego, w którym ciśnienie maleje ku środkowi osiągając wartość minimalną w centrum niżu.(cyklon).

O

Obijacz - rodzaj elastycznej poduszki wywieszanej za burtę jachtu podczas wykonywania manewrów dobijania lub odbijania w celu złagodzenia uderzenia lub ochrony burty przed ocieraniem.

Odbijać - odchodzić od nabrzeża, od burty innego statku lub innego miejsca postoju.

Odknagować - zdjąć obłożoną linę z knagi, kolka itp.

Odkotwiczenie - manewr wykonywany przez jacht stojący na kotwicy, w celu odejścia z miejsca kotwiczenia.

Odpływ -jedna z faz zjawiska pływów; obniżanie się poziomu wód morskich.

Odpływnik, szpigat - otwór w nadburciu lub poszyciu pokładu; służy do spływu wody, która dostała się na pokład podczas splukiwania pokładu, zalania falą itp.

Okręt - jednostka pływająca wchodząca w skład marynarki wojennej i nosząca banderę wojenną.

Orzeczenie Zdolności Żeglugowej - dokument wystawiany jachtowi przez Polski Rejestr Statków. Dokument sporządza inspektor nadzoru technicznego PRS. Na tej podstawie Urząd Morski wydaje kartę bezpieczeństwa, uprawniającą jacht do pływania.

Osuch, podwodzie - płaski brzeg morza zalewany podczas przyptywu.

Oś toru wodnego - linia biegnąca przez środek toru wodnego.

Oznakowanie nawigacyjne - sposób oznaczania niebezpieczeństw nawigacyjnych i torów wodnych. Stosuje się oznakowanie kardynalne i boczne.

P

Pachołek, poler, knecht - słupek z drewna, betonu, z kutego lub lanego żelaza; służy do zakładania cum na jachcie lub nabrzeżu.

Pagaj - używana potocznie nazwa wiosła.

Pał kotwiczny - zamocowany do pokładu słupek stalowy z poprzeczką; służy do hamowania i powolnego luzowania łańcucha kotwicznego.

Pas ratunkowy - osobisty środek ratunkowy członka załogi lub pasażera.

Patent motorowodny (żeglarski) - uprawnienia do prowadzenia jachtów motorowych (żaglowych) nadawane przez PZMWiNW (PZZ) na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 12 września 1997r.

Pawęż - deska stanowiąca rufowe zakończenie kadłuba na jachcie lub łodzi wiosłowej.

Pędnik - urządzenie, za pośrednictwem którego energia otrzymywana z silników ustawionych na jachcie lub pobierana z zewnątrz jest wykorzystywana do poruszania jachtu; np. pędnikiem jest wiosło, żagiel, koło łopatkowe, śruba okrętowa.

Pióro steru - szeroka, płaska część steru zanurzona w wodzie.

Pirs - prostopadły do nabrzeża betonowy, kamienny lub drewniany pomost wybiegający w głąb basenu portowego, wyposażony w urządzenia cumownicze.

Pławy - pływające znaki nawigacyjne.

Pływy - łączna nazwa odpływów i przyływów; są to okresowe zjawiska fizyczne występujące na morzach i oceanach w postaci różnicy poziomów wód wskutek przyciągania księżyca i słońca.

Pokład - konstrukcja zamykająca kadłub jachtu od góry; jacht może mieć kilka pokładów.

Pokład dziobowy, bak - część pokładu na jachcie, od dziobu do śródokręcia.

Południk - pół koła wielkiego przechodzącego na kuli ziemskiej przez bieguny geograficzne południowy i północny. P. przechodzący przez Greenwich przyjęto jako zerowy. Określają one długość geograficzną.

Pomost, mostek nawigacyjny - (nadbudówka), gdzie znajdują się wszystkie urządzenia i przyrządy niezbędne do kierowania jachtem.

Port - miejsce osłonięte od działania fal, przeznaczone do okresowego postoju jachtów.

Port schronienia - port, do którego jacht, zagrożony przez sztorm, może schronić się nie płacąc w takim wypadku opłat portowych.

Pozycja jachtu - miejsce, w którym znajduje się jacht określone współrzędnymi geograficznymi.

Pozycyjne światła - kolorowe i białe światła, które pozwalają w nocy określić położenie napotkanego statku.

Półkluza - otwarte u góry okucie, umocowane na krawędzi pokładu. W okucie to wkłada się cumę.

Proporczyk - trójkątna lub czworokątna flaga podnoszona do topu masztu, oznaczająca przynależność klubową.

Przechył - pochylenie jachtu na jedną z burt.

Przybój, kipieli - załamywanie się dużych fal na płycznach.

Przyływ - jedna z faz zjawiska pływów; podnoszenie się poziomu wód morskich.

Przystań - mały morski port rybacki, jachtowy lub mały port rzeczny, na jeziorze z drewnianymi pomostami.

Psia wachta - w gwarze marynarskiej nazwa wachty od północy do godz. 4.00. Radiowe komunikaty meteorologiczne - wiadomości o stanie pogody.

R

Ratownictwo Morskie - prowadzenie akcji ratowniczych w wypadkach morskich przez udzielenie pomocy z morza lub powietrza.

Ratownictwo Śródlądowe - prowadzenie akcji ratowniczych w wypadkach na wodach śródlądowych. Służba taka w Polsce istnieje tylko na niektórych akwenach np. niektóre jeziora mazurskie. W pewnym stopniu r.ś. wykonuje WOPR i policja.

Redan - poprzeczny, wzdłużny lub w postaci litery V występ na dnie szybkiebieżnych jachtów motorowych.

Regaty - zawody jednostek pływających.

Reling - bariera wokół pokładu jachtu.

Rewers, przekładnia nawrotna - przekładnia mechaniczna o przełożeniu równym jedności, zmieniająca kierunek obrotów wału śrubowego w celu uzyskania ruchu wstecznego jachtu. Zmiana tego kierunku odbywa się bez zmiany kierunku obrotów wału korbowego silnika.

Roboty bosmańskie - wszelkie prace pokładowe na jednostce pływającej mające na celu utrzymanie jej w gotowości do pływania.

Róg mgłowy - urządzenie do nadawania dźwiękowych sygnałów mgłowych.

Równoleżnik - koło małe, powstałe jako ślad przecięcia powierzchni kuli ziemskiej płaszczyzną prostopadłą do osi ziemi. Równik jest równoleżnikiem zerowym. Służą do określania szerokości geograficznej.

Róża kompasowa (róża wiatrów) - tarcza z wyskalowaną [podziałką w stopniach od 0° do 360° i w rumbach od 0 do 32, z umocowanymi do niej magnesami.

Rufa - tylna część kadłuba jachtu.

Rumb - miara kąta wynikająca z podziału koła widnokregu na 32 części; 1 rumb = 11,2°.

Rzeka - naturalny ciek wodny płynący po powierzchni ziemi, zasilany przez wody podziemne i opady atmosferyczne.

Rzutka - długa linka, na końcu której umocowany jest ciężarek (woreczek z piaskiem). Służą do podawania cumy.

S

Salut banderą - oddanie honoru przez jacht innemu jachtowi, okrętowi lub obiektowi lądowemu. Polega na chwilowym opuszczeniu bandery do połowy wysokości i przetrzymania jej w tej pozycji do chwili odsalutowania w ten sam sposób przez statek salutowany.

Sekstant - optyczny przyrząd nawigacyjny; służy do mierzenia wysokości ciał niebieskich i kątów poziomych.

Slip, pochylnia, wyciąg - urządzenie do wyciągania jachtów na ląd.

Sonda, głębokościomierz - przyrząd nawigacyjny służący do mierzenia głębokości wody. Rozróżnia się s. ręczne, s. akustyczne i s. automatyczne.

SOS - sygnał nadawany za pomocą radia, światła lub w inny sposób alfabetem Morse'a przez statki potrzebującej natychmiastowej pomocy. W radiotelefonii trzykrotne powtórzenie słowa „Mayday”.

Splot, szplajs - stałe połączenie dwóch lin nie za pomocą węzła, lecz przez splecenie.

Sprzęt bosmański - narzędzia i materiały używane do konserwacji jachtu i jego wyposażenia w czasie rejsu.

Stanowisko manewrowe - ściśle określone miejsce na jachcie, w którym podczas przeprowadzania manewrów (np. kotwiczenia, człówek za burta) członek załogi wyznaczony do obsadzenia tego stanowiska wykonuje określone czynności.

Stateczność jachtu - zdolność powracania do położenia równowagi po wychyleniu wskutek działania zewnętrznej siły (wiatru, fali).

Statek - zgodnie z MPZZM, każde urządzenie pływające, nie wyłączając urządzeń bezwypornościowych (poduszkowców) i wodnosamolotów, używane lub nadające się do użytku jako środek transportu wodnego.

Stawa - stały znak nawigacyjny ustawiony na lądzie lub oparty o dno, lecz wystający nad wodę.

Ster - urządzenie służące do utrzymania obranego kursu jachtu.

Sterburta - prawa burta statku.

Stępka, kil - główna belka konstrukcyjna zestawu trzonowego szkieletu kadłuba jachtu, umieszczona na dnie.

Stopa - miara długości równa 0,3048 m.

Strugowodny pędnik - stosowany głównie na małych statkach i łodziach, wodolotach poruszających się po wodach przybrzeżnych, zatokowych, zalewowych i śródlądowych. Silne pompy wyrzucają strumień wody poprzez dysze z wylotami w rufie. Siłą odrzutu statek posuwa się naprzód.

Sygnaly mgłowe - sygnały nadawane podczas mgły przy pomocy rogu mgłowego, syreny, wybuchów, dzwonu lub oscylatorów podwodnych.

Szalupa - łódź wiosłowo-żaglowa lub motorowa, bez pokładu, o mocnej budowie i wysokich burtach.

Szekla, klamra - wygięty w kształt podkowy pręt stalowy ze spłaszczonymi końcami, w których wywiercone są otwory do wkładania sworzni z gwintem na jednym końcu. Służą do łączenia lin i łańcuchów ze sobą i z osprzętem.

Szkwał - nagły, gwałtowny, krótkotrwały powiew wiatru, którego siła dochodzi do 9° B.

Szpigat - przepust zęzowy.

Szpring - lina służąca do zacumowania jachtu do nabrzeża lub innego jachtu; Biegnie z dziobu i rufy na nabrzeże, w kierunku środka jachtu.

Sztorm - burza morska; gwałtowne wiatry o sile ponad 8° Beauforta, tj. o szybkości średniej ponad 18,3 m/s, czyli 65 km/godz. Związany jest zwykle z przechodzeniem frontów atmosferycznych.

Sztormowanie - prowadzenie statku podczas sztormu w ten sposób, aby zapewnić mu bezpieczeństwo.

Sztrandowanie - zamierzone wyrzucenie jachtu na brzeg lub wejście na mieliznę w celu uratowania jachtu przed zatonięciem lub rozbiciem w wypadku, gdy jacht wskutek poważnej awarii ma wielki przeciek wody do wnętrza kadłuba lub całkowicie stracił zdolność manewrowania.

Szturwał - kolo sterowe, ster.

Szyper - potoczne określenie kapitana kutra rybackiego, niewielkiego statku.

Śluza - budowa hydrotechniczna umożliwiająca statkom żeglugę mimo zapory wodnej (jazu) oddzielającej dwa akweny o różnych poziomach wody. Najczęściej spotykana jest śluza komorowa.

Śruba napędowa - rodzaj pędnika okrętowego, który składa się z kilku skrzydeł osadzonych promieniowo na wspólnej piaście; najczęściej stosuje się śruby dwu, trzy i czteroskrzydłowe, oraz śruby prawo i lewoskrętne. Parametry geometryczne śruby napędowej to średnica i skok.

Śruba nastawna - śruba okrętowa, której skok można dowolnie zmieniać w czasie obrotów wału napędowego

Światło kotwiczne - białe światła, które muszą mieć zapalone od zachodu do wschodu słońca wszystkie statki stojące na kotwicy.

Światła nawigacyjne - światła umieszczone na pływających i stałych znakach nawigacyjnych; pozwalają określić pozycję jachtu. W nocy na podstawie charakterystyki światła.

T

Trap - nazwa wszelkiego rodzaju schodków na jachcie w tym pomosty łączące jacht z nabrzeżem.

Tratwa ratunkowa - nadmuchiwana wysepka ratunkowa z gumy lub tworzywa sztucznego.

Trawers - kierunek prostopadły do osi symetrii jachtu i jego kursu.

Trent - miejsce kotwicy, w którym trzon rozgałęzia się w łapy. Trimaran -jacht o trzech kadłubach połączonych ze sobą.

Trójkąt nawigacyjny - równoramienny trójkąt prostokątny z przezroczystej masy plastycznej do wykreślenia na mapie kursów i namiarów.

U

Urządzenie sterowe - mechanizm służący do zmiany położenia steru, a przez to zmiany kierunku ruchu jachtu.

W

Wachta - okres, podczas którego jedna zmiana załogi pełni służbę na jachcie.

Wał śrubowy - wał, na którym jest osadzona śruba napędowa.

Węzeł -jednostka miary prędkości używana w żegludze morskiej; jest to taka prędkość, przy której jacht przebywa w ciągu godziny drogę równą 1 mili morskiej (1852 m.); 1 w = 0,514m/s.

Węzły marynarskie - węzły używane przez marynarzy przy pracach linowych.

Wiatr - poziomy ruch powietrza w stosunku do powierzchni ziemi. Na jachcie będącym w ruchu odczuwany jest wiatr pozorny. Kierunek określa się według kierunku skąd wieje i podaje się w rumbach, prędkość w stopniach skali Beauforta, m/s, km/h.

Wiecha, tyka - pływający znak nawigacyjny w postaci umocowanego do martwej kotwicy, pływającego pionowo drąga.

Winda kotwiczna - urządzenie mechaniczne służące do wybierania łańcucha kotwicznego. Windsurfing - żeglowanie na desce wyposażonej w ruchomy maszt z żaglem.

Wody terytorialne, morze terytorialne - pas wód morskich przyległych do wybrzeży lub wód wewnętrznych, stanowiący integralną część terytorium państwa sprawującego nad nimi całkowitą władzę. Obecnie większość państw określa szerokość wód terytorialnych na 12 Mm (z wyjątkiem wąskich cieśnin).

Wody wewnętrzne - porty, zatoki, obszary pomiędzy wyspami przybrzeżnymi a lądem. Państwo nadbrzeżne sprawuje na tych wodach całkowitą władzę suwerenną jak na lądzie. W Polsce do wód wewnętrznych zalicza się między innymi: Zalew Szczeciński, Zalew Wiślany, Zatokę Pucką, część Zatoki Gdańskiej.

Wrak - zatopiony, wypalony lub rozbity statek leżący na dnie morza.

Współrządne geograficzne - wielkości kątowe określające położenie punktu (np. statku) na powierzchni kuli ziemskiej względem płaszczyzny równika i południka zerowego. Składają się z dwóch wielkości: szerokości i długości geograficznej.